

BÀI GIẢNG

TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA HỆ THỐNG KIỂM TRA KIỂM SOÁT NỘI BỘ NGÂN HÀNG CHÍNH SÁCH XÃ HỘI

1.1. Văn bản hiện hành

Quyết định số 75/QĐ-HĐQT về việc Quy định tổ chức và hoạt động của Hệ thống Kiểm tra, kiểm soát nội bộ (KTKSNB) NHCSXH.

1.2. Cơ cấu tổ chức, nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm của hệ thống KTKSNB NHCSXH

Ngày 07/4/2003 Chủ tịch Hội đồng quản trị NHCSXH ban hành Quyết định số 158/QĐ-HĐQT Quy chế tổ chức và hoạt động của hệ thống Kiểm tra, kiểm toán nội bộ trên cơ sở các quy định của pháp luật và Quyết định số 03/1998/QĐ-NHNN3 ngày 03/01/1998 của Ngân hàng Nhà nước.

Trên cơ sở Quyết định số 36/2006/QĐ-NHNN ngày 01/8/2006 Quy chế Kiểm tra kiểm soát nội bộ (KTKSNB) của các Tổ chức tín dụng (thay thế QĐ 03/1998) và QĐ số 37/2006/QĐ-NHNN ngày 01/8/2006 Quy chế Kiểm toán nội bộ của Tổ chức tín dụng, Chủ tịch Hội đồng quản trị NHCSXH đã ban hành Quyết định số 51/QĐ-HĐQT ngày 14/6/2010 Quy chế tổ chức và hoạt động của phòng Kiểm toán nội bộ NHCSXH trực thuộc Ban Kiểm soát NHCSXH. Kể từ đó, chức năng kiểm toán nội bộ đã được tách riêng độc lập với hệ thống Kiểm tra, kiểm soát nội bộ theo quy định.

Để hệ thống KTKSNB NHCSXH được hoàn thiện theo quy định, ngày 06/11/2018, Chủ tịch Hội đồng quản trị NHCSXH ban hành quyết định số 75/QĐ-HĐQT về việc Quy định tổ chức và hoạt động của Hệ thống Kiểm tra, kiểm soát nội bộ (KTKSNB) NHCSXH, quy định như sau:

1.2.1. Quy định chung

a) Hệ thống KTKSNB thuộc bộ máy điều hành của Tổng Giám đốc, giúp Tổng Giám đốc điều hành hoạt động NHCSXH đảm bảo thông suốt, an toàn, hiệu quả, đúng pháp luật.

b) Hệ thống KTKSNB được thành lập tại: Hội sở chính; Các khu vực; Sở giao dịch, Trung tâm Đào tạo, Trung tâm Công nghệ thông tin, Chi nhánh tỉnh/thành phố trực thuộc Trung ương; Chi nhánh/Phòng giao dịch quận, huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh và Các đơn vị khác thuộc NHCSXH được cấp có thẩm quyền thành lập (nếu có).

c) Hệ thống KTKSNB được tổ chức và hoạt động theo Điều lệ tổ chức và hoạt động của NHCSXH và các quy định của pháp luật. Hệ thống KTKSNB bao gồm các quy định về cơ cấu tổ chức và hoạt động của bộ máy kiểm tra, kiểm soát NHCSXH, là một phần không tách rời của hệ thống kiểm soát nội bộ trong hoạt động NHCSXH.

d) Hệ thống KTKSNB độc lập trong đánh giá, kiến nghị về hoạt động kiểm tra, kiểm soát. Cán bộ làm việc trong hệ thống KTKSNB không kiêm nhiệm các nhiệm vụ chuyên môn khác.

e) Hệ thống KTKSNB hoạt động theo nguyên tắc: tập trung, thống nhất, trung thực, khách quan.

1.2.2. Cơ cấu tổ chức

a) Tại Hội sở chính NHCSXH có Ban KTKSNB. Điều hành hoạt động Ban KTKSNB là Giám đốc Ban. Giúp việc Giám đốc Ban có một số Phó Giám đốc Ban. Ban KTKSNB có một số Tổ chuyên môn nghiệp vụ do Tổng Giám đốc quyết định.

b) Tại các khu vực có Ban KTKSNB khu vực, do Hội đồng quản trị quyết định thành lập theo đề nghị của Tổng Giám đốc. Điều hành Ban KTKSNB khu vực là Giám đốc Ban. Giúp việc Giám đốc có một số Phó Giám đốc Ban.

c) Tại chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh có Phòng KTKSNB. Điều hành Phòng KTKSNB là Trưởng phòng. Giúp việc Trưởng phòng có một số Phó Trưởng phòng.

d) Tại Sở giao dịch, Trung tâm Đào tạo, Trung tâm Công nghệ thông tin và các đơn vị khác thuộc NHCSXH được cấp có thẩm quyền thành lập (nếu có), tùy theo quy mô hoạt động và yêu cầu nhiệm vụ, Tổng Giám đốc quyết định thành lập phòng KTKSNB hoặc bố trí cán bộ chuyên trách làm KTKSNB.

đ) Tại NHCSXH cấp huyện: Giám đốc NHCSXH cấp huyện trực tiếp chỉ đạo, thực hiện công tác tự kiểm tra đối với các hoạt động nghiệp vụ tại đơn vị theo hướng dẫn của Tổng Giám đốc. Cán bộ chuyên trách làm công tác KTKSNB thuộc Tổ/Phòng Tổng hợp, do Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh quyết định.

1.2.3. Nhiệm vụ của hệ thống KTKSNB

a) Xây dựng, tổ chức thực hiện kế hoạch kiểm tra, kiểm soát định kỳ hoặc đột xuất được Tổng Giám đốc/Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh phê duyệt.

b) Kiểm tra, kiểm soát việc chấp hành cơ chế, chính sách, pháp luật của Nhà nước; các quy định của ngành; quy trình nghiệp vụ của NHCSXH đối với các đơn vị thuộc hệ thống NHCSXH. Kiểm tra, kiểm soát các đơn vị nhận ủy thác, Tổ Tiết kiệm và vay vốn trong việc thực hiện văn bản liên tịch, hợp đồng ủy thác, hợp đồng ủy nhiệm đã ký với NHCSXH. Kiến nghị khắc phục, chỉnh sửa tồn tại, sai sót, vi phạm được phát hiện trong quá trình thực hiện giám sát, kiểm tra, kiểm soát.

c) Đầu mối tiếp nhận các cuộc giám sát, thanh tra, kiểm tra, kiểm toán của cơ quan chức năng đối với NHCSXH.

d) Báo cáo cấp có thẩm quyền kết quả hoạt động giám sát, kiểm tra, kiểm soát theo quy định. Đề xuất cấp có thẩm quyền ban hành, sửa đổi, bổ sung cơ chế chính sách, quy trình nghiệp vụ cho phù hợp với quy định của pháp luật.

đ) Tham mưu Tổng Giám đốc/Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh chỉ đạo chấn chỉnh, khắc phục kịp thời những tồn tại, sai sót được phát hiện thông qua hoạt động kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán.

e) Tham mưu Tổng Giám đốc/Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh xem xét, xử lý, giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh liên quan đến hoạt động của NHCSXH. Thực hiện nhiệm vụ tiếp công dân theo uỷ quyền của Tổng Giám đốc/Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh.

g) Tham mưu giúp việc Ban Chỉ đạo phòng, chống tham nhũng NHCSXH hay chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh; Ban chỉ đạo phòng, chống rửa tiền NHCSXH.

h) Đào tạo, tập huấn nghiệp vụ giám sát, kiểm tra, kiểm soát và kiến thức pháp luật cho cán bộ làm công tác KTKSNB.

g) Chấp hành chế độ báo cáo thông kê. Tổ chức sơ kết, tổng kết chuyên đề theo quy định.

i) Thực hiện nhiệm vụ khác do Tổng Giám đốc/Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh giao.

1.2.4. Quyền hạn của hệ thống KTKSNB

a) Yêu cầu các đơn vị trong hệ thống NHCSXH; các đơn vị nhận uỷ thác, uỷ nhiệm, các tổ chức, cá nhân có liên quan cung cấp văn bản, chứng từ sổ sách, các tài liệu và giải trình nội dung có liên quan để thực hiện công tác giám sát, kiểm tra, kiểm soát; giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh; phòng, chống tham nhũng và phòng, chống rửa tiền.

b) Được nhận các văn bản pháp luật, các văn bản nghiệp vụ có liên quan đến hoạt động của NHCSXH.

c) Đề nghị cấp có thẩm quyền yêu cầu tập thể, cá nhân đình chỉ việc làm trái pháp luật, trái chế độ, chính sách của Nhà nước, quy định của ngành và NHCSXH; việc làm có dấu hiệu tham ô, tham nhũng và báo cáo kịp thời Tổng Giám đốc/Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh xem xét xử lý theo quy định.

1.2.5. Trách nhiệm của hệ thống KTKSNB

a) Tuân thủ các quy định của pháp luật, quy định của ngành và NHCSXH trong thực thi nhiệm vụ. Kịp thời báo cáo Tổng Giám đốc/Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh xử lý theo thẩm quyền đối với đơn vị, cá nhân có hành vi vi phạm pháp luật, vi phạm quy định của ngành và NHCSXH.

b) Chịu trách nhiệm trước Tổng Giám đốc/Giám đốc Chi nhánh cấp tỉnh về kết quả kiểm tra, kiểm soát nội bộ; về tính trung thực, khách quan của đánh giá, kết luận, kiến nghị, đề xuất trong báo cáo, kết luận kiểm tra, kiểm soát.

c) Phối hợp chặt chẽ; thực hiện đầy đủ quyền, nghĩa vụ trong quá trình làm việc với các cơ quan quản lý Nhà nước có thẩm quyền đến thanh tra, giám sát, kiểm tra, kiểm toán tại NHCSXH.

d) Bảo mật số liệu, tài liệu, thông tin theo quy định của Nhà nước và của NHCSXH.

đ) Đôn đốc, giám sát các đơn vị xây dựng và thực hiện kế hoạch kiểm tra; chỉnh sửa khắc phục tồn tại, sai sót, sai phạm (nếu có) theo kết quả giám sát, thanh tra, kiểm toán kiểm tra của cơ quan có thẩm quyền.

1.3. Nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm của Phòng KTKSNB chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh

1.3.1. Nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của Phòng KTKSNB

a) Tham mưu Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh chỉ đạo, điều hành công tác KTKSNB tại đơn vị đảm bảo hiệu lực, hiệu quả.

b) Thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm của hệ thống KTKSNB phù hợp với phạm vi hoạt động của chi nhánh.

c) Xây dựng chương trình kế hoạch kiểm tra, kiểm soát hằng năm phù hợp với kế hoạch kiểm tra, kiểm soát của Tổng Giám đốc và tình hình cụ thể của đơn vị trình Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh phê duyệt. Tổ chức thực hiện chương trình, kế hoạch được phê duyệt và tổ chức kiểm tra đột xuất theo yêu cầu của Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh.

d) Giúp Giám đốc Chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh tham mưu cho Ban đại diện HĐQT NHCSXH cấp tỉnh xây dựng, triển khai thực hiện chương trình kiểm tra, giám sát và báo cáo theo quy định.

đ) Tuân thủ chỉ đạo của Ban KTKSNB Hội sở chính về nghiệp vụ giám sát, kiểm tra, kiểm soát.

e) Tham mưu Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh thực hiện công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực và tội phạm; phòng, chống rửa tiền; phòng, chống khủng bố; tiếp công dân; xem xét, xử lý, giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh thuộc thẩm quyền có liên quan đến hoạt động của NHCSXH trên địa bàn.

g) Tổ chức giao ban hàng quý hoặc đột xuất với cán bộ chuyên trách làm KTKSNB của NHCSXH cấp huyện.

h) Tổng hợp báo cáo kết quả giám sát, kiểm tra, kiểm soát; kết quả chỉnh sửa tồn tại, sai sót, vi phạm (nếu có) theo kiến nghị của các đoàn giám sát, kiểm tra, thanh tra, kiểm toán gửi Ban KTKSNB Hội sở chính và Ban KTKSNB khu vực đối với các chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh do Ban KTKSNB khu vực theo dõi.

i) Thực hiện nhiệm vụ khác do Tổng Giám đốc/Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh giao.

1.3.2. Nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm của Trưởng phòng KTKSNB chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh

a) Chỉ đạo, điều hành hoạt động của Phòng KTKSNB theo chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm quy định. Chịu trách nhiệm trước Tổng

Giám đốc, Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh về kết quả hoạt động của phòng KTKSNB.

b) Quản lý, phân công nhiệm vụ đối với các Phó Trưởng phòng, cán bộ trong phòng phù hợp với năng lực, sở trường của từng cán bộ. Nhận xét, đánh giá xếp loại lao động đối với Phó Trưởng phòng và cán bộ trong phòng theo quy định.

c) Nhận xét, đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ đối với cán bộ chuyên trách làm công tác KTKSNB tại NHCSXH cấp huyện để báo cáo Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh đánh giá, xếp loại lao động theo quy định.

d) Đôn đốc cán bộ chuyên trách làm công tác KTKSNB cấp huyện và Giám đốc NHCSXH cấp huyện thực hiện nhiệm vụ giám sát, kiểm tra, kiểm soát theo kế hoạch được phê duyệt. Đôn đốc các Đoàn kiểm tra, giám sát theo Quyết định của Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát.

e) Tham dự các cuộc họp giao ban, tập huấn nghiệp vụ, hội thảo, sơ kết, tổng kết và các cuộc họp khác do Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh triệu tập.

g) Đề nghị Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh xem xét việc đào tạo nghiệp vụ; bổ nhiệm, bổ nhiệm lại, miễn nhiệm, nâng lương, khen thưởng, kỷ luật và các chế độ chính sách khác đối với các Phó Trưởng phòng, cán bộ Phòng KTKSNB chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh và cán bộ chuyên trách làm KTKSNB tại NHCSXH cấp huyện.

h) Được ủy quyền cho một Phó Trưởng phòng điều hành hoạt động của phòng khi vắng mặt.

i) Thực hiện nhiệm vụ khác do Tổng Giám đốc/Giám đốc chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh giao.

1.3.3. Nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của Phó Trưởng phòng kiểm tra kiểm soát nội bộ chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh

a) Giúp Trưởng phòng thực hiện một số nhiệm vụ được phân công. Chịu trách nhiệm trước Giám đốc, Trưởng phòng KTKSNB chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh về nhiệm vụ được giao.

b) Thực hiện nhiệm vụ theo nguyên tắc tập trung, dân chủ và chế độ thủ trưởng.

c) Thay mặt Trưởng phòng điều hành công việc của phòng khi được ủy quyền. Báo cáo lại Trưởng phòng các công việc đã giải quyết khi Trưởng phòng có mặt tại đơn vị.

d) Thực hiện nhiệm vụ khác do Giám đốc, Trưởng phòng KTKSNB chi nhánh cấp tỉnh giao.

1.4. Nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của cán bộ làm công tác KTKSNB

1.4.1. Nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của cán bộ làm công tác KTKSNB thuộc Ban KTKSNB Hội sở chính, Ban KTKSNB khu vực và Phòng KTKSNB chi nhánh NHCSXH cấp tỉnh

- a) Thực hiện nhiệm vụ KTKSNB được cấp có thẩm quyền phân công.
- b) Tuân thủ các quy định của pháp luật, quy định của ngành và NHCSXH trong quá trình thực thi nhiệm vụ.
- c) Chịu trách nhiệm về tính trung thực, khách quan của đánh giá, kết luận, kiến nghị, đề xuất trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn của mình.
- d) Bảo mật số liệu, tài liệu, thông tin theo quy định của Nhà nước và của NHCSXH.
- đ) Được đào tạo, tập huấn nâng cao kiến thức chuyên môn nghiệp vụ về Ngân hàng, nghiệp vụ giám sát, kiểm tra, kiểm soát do NHCSXH tổ chức. Được nhận các văn bản pháp luật, các văn bản nghiệp vụ có liên quan đến hoạt động của NHCSXH.
- e) Đề nghị cấp có thẩm quyền yêu cầu tập thể, cá nhân đình chỉ việc làm trái pháp luật, trái chế độ, chính sách của Nhà nước, quy định của ngành và NHCSXH; việc làm có dấu hiệu tham ô, tham nhũng.
- g) Báo cáo kịp thời người có thẩm quyền xem xét, xử lý theo quy định đối với đơn vị, cá nhân có hành vi vi phạm pháp luật, vi phạm quy định của ngành và của NHCSXH.

1.4.2. Cán bộ chuyên trách làm công tác KTKSNB tại NHCSXH cấp huyện

- a) Nhiệm vụ
 - Xây dựng kế hoạch kiểm tra, kiểm soát hằng năm phù hợp tình hình cụ thể của đơn vị gửi Phòng KTKSNB chi nhánh cấp tỉnh để tổng hợp, trình Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh phê duyệt. Tổ chức thực hiện kiểm tra, kiểm soát theo chương trình kế hoạch đã được phê duyệt.
 - Giúp Giám đốc NHCSXH cấp huyện tham mưu cho Ban đại diện HĐQT NHCSXH cấp huyện xây dựng, triển khai thực hiện chương trình kiểm tra, giám sát và báo cáo theo quy định.
 - Giúp Giám đốc NHCSXH cấp huyện: xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch tự kiểm tra tại đơn vị; giải quyết đơn kiến nghị, phản ánh theo thẩm quyền; tiếp nhận, phân loại, xử lý khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh liên quan đến hoạt động của NHCSXH trên địa bàn theo quy định.
 - Giám sát tình hình hoạt động của đơn vị, báo cáo kịp thời Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh và Trưởng phòng KTKSNB chi nhánh cấp tỉnh các vụ việc phát sinh có dấu hiệu vi phạm pháp luật, quy định của NHCSXH.

- Tham mưu Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh chỉ đạo chấn chỉnh, khắc phục kịp thời những tồn tại, sai sót được phát hiện thông qua hoạt động kiểm tra, giám sát tại đơn vị.

- Đôn đốc, giám sát đơn vị chỉnh sửa, khắc phục tồn tại, sai sót, vi phạm được phát hiện trong quá trình giám sát, kiểm tra, kiểm toán, thanh tra.

- Tổng hợp báo cáo kết quả kiểm tra, kiểm soát; báo cáo khắc phục, chỉnh sửa tồn tại, sai sót và báo cáo thống kê gửi Phòng KTKSNB chi nhánh cấp tỉnh theo quy định.

- Thực hiện nhiệm vụ khác do Giám đốc NHCSXH cấp tỉnh, cấp huyện giao.

b) Quyền hạn

- Độc lập trong công tác kiểm tra, giám sát tại NHCSXH cấp huyện.

- Được đề nghị Giám đốc NHCSXH cấp tỉnh trung tập cán bộ tại đơn vị NHCSXH cấp huyện tham gia đoàn kiểm tra khi cần thiết.

- Đề nghị cấp có thẩm quyền yêu cầu tập thể, cá nhân đình chỉ việc làm trái pháp luật, trái chế độ, chính sách của Nhà nước, quy định của ngành và NHCSXH; việc làm có dấu hiệu tham ô, tham nhũng; báo cáo kịp thời Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh xem xét xử lý theo quy định.

- Yêu cầu tổ chức, cá nhân được kiểm tra cung cấp văn bản, chứng từ sổ sách, các tài liệu và giải trình nội dung có liên quan để thực hiện công tác giám sát, kiểm tra, kiểm soát; giải quyết đơn kiến nghị, phản ánh.

- Được đào tạo, tập huấn nâng cao kiến thức chuyên môn nghiệp vụ về Ngân hàng, nghiệp vụ giám sát, kiểm tra, kiểm soát do NHCSXH tổ chức. Được nhận các văn bản pháp luật, các văn bản nghiệp vụ có liên quan đến hoạt động của NHCSXH.

- Tham dự các cuộc họp giao ban, hội thảo, sơ kết, tổng kết và các cuộc họp khác do Giám đốc NHCSXH cấp huyện; Trưởng phòng KTKSNB, Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh triệu tập.

c) Trách nhiệm

- Chịu trách nhiệm trước Giám đốc chi nhánh cấp tỉnh về kết quả kiểm tra, kiểm soát nội bộ; tính trung thực, khách quan của đánh giá, kết luận, kiến nghị, đề xuất trong báo cáo, kết luận kiểm tra, kiểm soát. Chịu sự chỉ đạo về nghiệp vụ kiểm tra, kiểm soát của Trưởng phòng KTKSNB chi nhánh cấp tỉnh. Chịu trách nhiệm trước Giám đốc NHCSXH cấp huyện về nhiệm vụ được phân công.

- Tuân thủ các quy định của pháp luật, quy định của ngành và NHCSXH trong thực thi nhiệm vụ.

- Bảo mật số liệu, tài liệu, thông tin theo quy định của Nhà nước và NHCSXH.